

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra obchodu a financí

Teze diplomová práce

Eliminace úniků na DPH

Bc. Sochor Tomáš

© 2016 ČZU v Praze

Eliminace úniků na DPH

Souhrn

Tato diplomová práce pojednává o problematice daňových úniků na dani z přidané hodnoty. Cílem je potvrzení hypotézy, že subjekty páchající podvody na dani z přidané hodnoty vykazují řadu shodných znaků. Dalším cílem je určit tyto společné charakteristiky.

Teoretická část diplomové práce obsahuje úvod do problematiky daně z přidané hodnoty s důrazem na takzvané karuselové podvody, kde jsou představeny jednotlivé články podvodného řetězce a postupy které správce daně ve své činnosti využívá.

V analytické části, která tvoří základ práce, jsou analyzovány údaje z 50 reálných daňových řízení, ve kterých se jsou analyzovány shodné znaky pachatelů daňových podvodů. Metodou regresní analýzy je hledána síla vazby těchto znaků k výši doměřené daně.

Na závěr jsou hodnoceny výsledky dosažené v analytické části práce.

Klíčová slova: Daň z přidané hodnoty, Finanční správa, Řetězový podvod, Karusel, Daňový řád, Daňový subjekt, Odpočet daně, Daňová kontrola

Diplomová práce je na téma Eliminace úniků na DPH, což je v současnosti velice aktuální téma, zvláště při pohledu na legislativní změny, které se v poslední době v této oblasti udály. Cílem této práce je potvrzení hypotézy, že vědomě páchané daňové podvody za účelem zisku z daňových úniků, se uskutečňují na základě propracovaného systému, který je určen řadou shodných charakteristik zúčastněných subjektů. Jedním z dílčích cílů tedy je nalézt shodné parametry daňových podvodů a atributy daňových subjektů a na jejich základě zformulovat typologii daňových úniků. Cíle práce byly vybrány s ohledem na to, že chceme-li efektivně eliminovat úniky na dani z přidané hodnoty, měli bychom nejprve vědět, které subjekty tyto daňové úniky páchají. Teprve se znalostí znaků, které subjekty páchající daňové úniky navenek vykazují, bude moci Finanční správa svou kontrolní činnost lépe cílit a dosahovat větší efektivity při správě daní.

Teoretická část diplomové práce obsahuje úvod do problematiky správy daní se zaměřením na daň z přidané hodnoty. V této části je představena důležitost daně z přidané hodnoty z hlediska příjmu státního rozpočtu a dále je zde čtenář seznámen s oblastmi, které se při správě daní mohou jevit jako problematické, ať už se jedná o využívání virtuálních sídel či ready made společností. V této části je také popsán princip a mechanismy, na základě kterých fungují podvody na dani z přidané hodnoty a nástroje a postupy, kterými správce daně disponuje.

V analytické části práce jsou analyzovány údaje týkající se vzorku 50 daňových subjektů v působnosti Finančního úřadu pro Hlavní město Prahu, u kterých proběhla kontrola na dani z přidané hodnoty v některém zdaňovacím období roku 2014 na základě které, došlo k doměření daňové povinnosti. Znaky, které tyto subjekty vykazují, byly vybrány s ohledem na to, zda o těchto znacích má správce daně vědomost ještě před zahájením kontrolních úkonů. Jedná se tedy o takové znaky, na základě kterých by se správce daně mohl rozhodovat o zahájení kontroly u daňového subjektu. Je proto vycházeno především z tvrzení podaných těmito daňovými subjekty (z údajů v jejich daňových přiznání) a z veřejně dostupných informací o těchto subjektech. Zjišťována byla existence následujících znaků u kontrolovaných subjektů:

- virtuální sídlo
- zahraniční statutární orgán
- zahraniční společník
- zda vykazují zaměstnance
- zda obchodují v režimu přenesené daňové povinnosti (odběratel/dodavatel)

- zda obchodují se subjekty z jiných členských států (odběratel/dodavatel)
- zda obchodují se subjekty ze třetích zemí (odběratel/dodavatel)
- zda byla zjištěna existence hotovostních plateb
- zda vykazují nízkou daňovou povinnost, potažmo nadměrné odpočty daně
- stáří subjektů od jejich založení
- komodita, na jaké došlo k doměření daňové povinnosti
- výše doměřené daně

Většina těchto znaků byla analyzována ve statistickém softwaru R, pomocí kterého byla vytvořena korelační matice, zobrazující míru vazby mezi jednotlivými znaky. Vybraná data byla dále podrobena regresní analýze, při které byla hledána souvislost mezi vykazovanými znaky k výši doměřené daňové povinnosti. Při této analýze byl použit model nejmenších čtverců.

Výsledkem je zjištění, že z hlediska četnosti výskytu v kontrolovaném vzorku, subjekty (nezávisle na ostatních znacích) nejčastěji vykazovaly virtuální sídlo a osobu statutárního orgánu z tuzemska a to včetně vlastnické struktury. Stejně tak většina subjektů nevykazovala existenci zaměstnanců. Ve vzorku kontrolovaných subjektů se nejčastěji objevovaly nově založené společnosti se stářím do jednoho roku a subjekty vykazující nadměrný odpočet, potažmo nízkou daňovou povinnost.

Důležité je zjištění, že nejrizikovější komoditou z hlediska výskytu ve vzorku kontrolovaných subjektů bylo zboží z oblasti elektra a PC komponentů. Na této komoditě také došlo k doměření největší daňových povinností.

Na základě regresní analýzy je jako nejvýznamnější proměnná ve vztahu k výši doměřené daňové povinnosti vyhodnocena existence zahraničního statutárního orgánu.

Na závěr práce jsou diskutována různá opatření v oblasti daně z přidané hodnoty, které by mohla pomoci omezit daňové úniky. V této části je zhodnocen stav dosavadního informačního systému Finanční správy se závěrem, že dosavadní stav je zcela nedostatečný a že pro zlepšení činnosti Finanční správy je nutná jeho výměna. Stěžejní část diskuse je věnována problematice uplatňování a zavádění režimu přenesené daňové povinnosti. Z této

části se jako nejlepší řešení pro eliminaci úniků na dani z přidané hodnoty jeví všeobecné uplatňování režimu přenesené daňové povinnosti, které by obsáhlo veškerá zdanitelná plnění.

Seznam použitých zdrojů

MARKOVÁ, Hana. *Daňové zákony 2016, úplná znění platná k 1. 1. 2016*. 1. vydání, Grada, Praha, 2016. ISBN 978-80-271-0022-4

MINISTERSTVO FINANCÍ, *státní rozpočet 2014 v kostce, Informační příručka Ministerstva financí České republiky* [online - cit. 2016-10-30]. Dostupné z <http://www.mfcr.cz/cs/o-ministerstvu/vzdelavani/rozpocet-v-kostce/statni-rozpocet-v-kostce-2014-17501>

NEJVYŠŠÍ KONTROLNÍ ÚŘAD, *Informace z kontrolní akce NKÚ č. 14/17, správa daně z přidané hodnoty a dopady legislativních změn na příjmy státního rozpočtu* [online - cit. 2016-10-30]. Dostupné z <http://www.nku.cz/assets/media/informace-14-17.pdf>

MINISTERSTVO FINANCÍ, *Odbor 24 – Finanční analytický*. [online - cit. 2016-10-30]. Dostupný z <http://www.mfcr.cz/cs/o-ministerstvu/zakladni-informace/organizacni-struktura/dane-a-cla-sekce-05/odbor-24-financni-analyticky>

MINISTERSTVO FINANCÍ, *Výroční zpráva Finančního analytického útvaru za rok 2014*. [online – cit. 2016-10-30]. Dostupné z <http://www.mfcr.cz/cs/zahranicni-sektor/ochrana-financnich-zajmu/boj-proti-prani-penez-a-financovani-tero/vysledky-cinnosti-financniho-analytickeh/2014/zprava-o-cinnosti-fau-2014-20591>

FINANČNÍ SPRÁVA, *Informace o činnosti Finanční správy České republiky za rok 2015* [online - cit. 2016-10-30]. Dostupné z <http://www.financnisprava.cz/cs/financni-sprava/financni-sprava-cr/vyrocnizpravy-a-souvisejici-dokumenty/2015>